

بازساخت روستایی؛

محور آینده توسعه در ایران

محمدامین خراسانی

سرزمین ایران، چه زمانی که پهناورترین سرزمین کره خاکی بود و چه امروز که در زمره ۲۰ کشور وسیع دنیاست، سرزمینی روستانشین بوده است و گذر زمان و طی شدن دوران تاریخی متوالی باعث نشده که این واقعیت جغرافیایی در پهنه ایران، کم‌اهمیت جلوه نماید و موضوعی حاشیه‌ای در نظر گرفته شود. اما آنچه مبنای نگارش این یادداشت قرار گرفته، توجه به این نکته مهم و تأثیرگذار است که علیرغم تداوم تاریخی و جغرافیایی روستائینی در ایران، نگاه به روستا به‌عنوان پدیده‌ای راکد و کم‌اثر – به‌سان موجودیت سنتی آن – نه‌تنها دور از واقعیت و خیال‌پردازانه است، بلکه منشأ تصمیماتی خواهد بود که با نادیده گرفتن تغییرات صورت گرفته، زمینه عدم توفیق برنامه‌ها و نهایتاً فرایند توسعه در روستاها را فراهم می‌آورد. مفهوم بازساخت روستایی، مفهومی جدید در ادبیات برنامه‌ریزی توسعه روستایی است که با نگاهی به گذشته و مسیر تاریخی روستاها، تغییرات و تحولات صورت گرفته در روستاها را به‌عنوان مبنای تصمیمات و الزامات توسعه‌ای در نظر می‌گیرد. برنامه‌ریزی منکی بر رویکرد بازساخت، با نگاهی راهبردی به درون و بیرون سیستم سکونتگاهی، ۴ حوزه را مبنای شناخت شرایط موجود و گزینش واکنش مناسب قرار می‌دهد:

الف- حوزه‌های درون سیستم سکونتگاه‌های روستایی
۱- دگرگونی‌های اجتماعی- اقتصادی و محیطی- اکولوژیکی
تصور سنتی از روستاهای کشور به‌عنوان فضاهای سکون و...

ادامه در صفحه ۲

اما واگرهای نقش در یاد ر سیاست خارجی در گزارش «اقتصادسرآمد»

دیپلماسی دریا، هم اقتدار هم اقتصاد

کندوکاو «اقتصادسرآمد» از اما واگرهای نوسانات بورس

توپ در زمین بازار گردانان

«برخی تحلیل‌گران معتقدند کسه بازار گردان‌ها با منابعی که در اختیار دارند، سهام را در پایین‌ترین قیمت خریداری و در سقف قیمتی می‌فروشند؛ که این مساله به نوسان چندباره روزانه منجر می‌شود اما در مقابل مدیر روابط عمومی بورس می‌گوید: بازار گردان‌ها در بازار سرمایه نقش مثبتی ایفا می‌کنند نقد شوندگی مهم‌ترین وظیفه آنهاست و آمارهای موجود، ایفای نقش آنها در بازار سرمایه را تأیید می‌کند. سوال اینجاست واقعا عامل سرگردانی مردم بازار گردان‌ها هستند؟

ادعای آسوشیتدپرس درباره ساخت و ساز جدید در سایت هسته‌ای فردو!

گزارش «اقتصادسرآمد» از افتتاح مرز رسمی مشترک ایران و پاکستان

«ریمدان»، آغاز یک تجارت منطقه‌ای

گروه راه و مسکن- مرز رسمی «ریمدان» شهرستان دشتیاری واقع در جنوب استان سیستان وبلوچستان با حضور وزیر راه و شهرسازی و مقامات پاکستانی دیروز افتتاح شد.مرز «ریمدان» در نقطه صفر مرزی ایران و پاکستان در محدوده شهرستان دشتیاری از سال ۸۷ راه‌اندازی شده و فاقد هر گونه امکانات و زیرساخت‌ها بود اما در سال ۹۵ با پیگیری‌های مسؤولان و مردم با رسمی شدن این مرز برای جابجایی کالا و مسافر بین ایران و پاکستان از سسوی دولت موافقت شد و هم‌اینک فعالیت‌های تجاری در این مرز در حال انجام است.وزیر تولیدات دفاعی پاکستان گفت: ایجاد چهار...

گزارش «اقتصادسرآمد» از اما واگرهای تأسیس اولین شرکت نوشابه‌سازی در ایران

قصه «زمزم»

گروه شرکت‌ها- شکل و شمایل نوشابه‌های زمزم روزگاری برای همه مس‌ا خاطر‌انگیز بود. شیشه‌هایی در جعبه‌های شش‌تایی که انتظار تمام شدنشان را می‌کشیدیم و آنها را به بقالی محل تحویل می‌دادیم و یک جعبه نوشابه زرد دیگری می‌خریدیم. هرچند هنوز هم در سوپرمارکت‌ها ردپای زمزم به چشم می‌خورد و در سال‌های اخیر این کارخانه با مدرن کردن ظاهر محصولاتش سعی کرده است...

نان در گرو کارت ملی رواج پدیده نان قرضی

« مهدی بیرانوند روزمان

تأمین تجهیزات دریایی و بندری باتکیه بر توان داخلی در سال جهش تولید

روش وزارت راه برای نوسازی ناوگان جاده‌ای مناسب نیست

سید علی حسینی

اگر قرار باشد نوسازی بهینه‌ای اتفاق افتد باید اجازه داد شرکت‌های تولید کننده، از محل مابه التفاوت نرخ سوخت برای واردات استفاده کنند. پس از آنکه وزیر راه و شهرسازی طی نامه‌ای به رئیس جمهور، در خواست کرد تا با ترخیص کامیون‌های وارداتی دست دوم اروپایی، کره‌ای و ژاپنی با عمر کمتر از سه سال که در انبار گمرکات کشور دپو شده‌اند، موافقت

کند، رئیس جمهور با این درخواست موافقت کرد و به وزیر صنعت، معدن و تجارت دستور داد تا ترخیص آنها در دستور کار قرار گیرد.وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز با ترخیص کامیون‌های دست دوم وارداتی که در سامانه جامع تجارت، ثبت سفارش شده بودند، موافقت کرد و قرار شد با همراهی گمرک و سازمان راهداری به ازای هر یک دستگاه کامیون فروسوده که گواهی اسقاط دریافت کرده باشد، یک دستگاه کامیون دست دوم زیر ۳ سال ساخت از انبار گمرکات ترخیص شود.اجرای این دستورالعمل در راستای نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای انجام شد در حالی که نایب رئیس کمیسیون حمل و نقل ولجستیک اتاق ایران در گفت و گو با پایگاه خبری اتاق ایران اعلام کرد: چنین روشی نمی‌تواند وزارت راه و شهرسازی را در رسیدن به هدف اصلی کمک کند.دستورالعملی با این محتوا که کامیون‌های کشور باید نوسازی شوند به همت این کمیسیون در دوره قبل هیات نمایندگان اتاق ایران تهیه شد و در اختیار وزارت راه قرار گرفت.در مرحله اول نظر بر این بود که نوسازی ناوگان حمل و نقل بین‌المللی کشور را دنبال کنیم، چون دیگر کامیون‌های زیر یورو ۴ در سطح دنیا قابلیت تردد ندارند و باید استاندارد یورو ۵ و یورو ۶ داشته باشند.در نهایت دستورالعملی که کمیسیون پیشنهاد داده بود، تغییر کرد و نوسازی ناوگان داخلی مدنظر قرار گرفت. حال با توجه به این که دولت روش ورود کامیون‌های دست دوم (زیر ۳ سال ساخت) را اجرایی کرده باید اذعان داشت که نوسازی به این سبک نتیجه دلخواه را در پی ندارد. به دلیل مشکلات اقتصادی سه سال اخیر، تعداد کامیون‌هایی که در داخل فعال هستند به‌رغم سن بالا نسبت به باری وجود دارد، بیشتر است. بنابراین توازن این بخش به هم ریخته است. ضمن اینکه واردات ۲ هزار دستگاه کامیون به شیوه‌ای که وزارت راه و شهرسازی در پیش گرفته منجر به نوسازی ناوگان داخلی نخواهد شد.همراهی این دو وزارت خانه و ارائه مجوز به شرکت‌های تولید کننده برای واردات کامیون‌های به روز و استفاده از نرخ مابه‌التفاوت سوخت که در صندوق توسعه حمل و نقل، جمع‌آوری می‌شود، راهی است که به نوسازی ناوگان منتهی می‌شود.* نایب رئیس کمیسیون حمل و نقل و لجستیک اتاق ایران

بیان مالی شهرداری نصیر شهر

گزارشی تراز حساب‌ها شش ماه
نخست سال ۱۳۹۹

رجوع به صفحه آخر

نان در گرو کارت ملی

رواج پدیده نان قرضی

مهدی بیرانوند روزمان

نان قسطلی پدیده‌ای جدید در حاشیه شهرهای کم‌درآمد این روزها انتقادها را به اوضاع بد معیشتی مردم بالا برده است. پس از اینکه فروش نان قسطلی در بوشهر، بندرعباس، قزوین و سیستان وبلوچستان راکتدیب کردند. حالا این پدیده در استان

لرستان باردیگر جنجال برانگیز شد. درشرایطی که فرمانداران بوشهر و بندرعباس این موضوع را تذکبب کردند و این خبررا به نزدیک شدن ایام انتخابات ریاست جمهوری ربط داده و آن را التهاب آفرینی در افکار عمومی دانستند اما این پدیده در لرستان و محلات پایین شهر خرم آباد و بروجرد نیز مدتپست رواج یافته است. نانواپی‌های بسیاری هستند که به مردم نان قرضی می‌دهند.در برسی دفتر قرضی آنها یکی ۳۰ هزار تومان بدهکاراست و دیگری فقط ۱۵۰۰ تومان که این شرایط نانوا را شاک‌ی کرده است. هستند خانواده‌هایی که برای گرفتن نان قرضی کارت ملی و بارانه خودرا تا زمان تسویه بدهی به امانت می‌گذارند تا خانواده‌شان گرسنه‌نماند. آمارها نشان از گسترش فقر دارد و کوچک ترشدن سفره مردم، طبق این آمارها مصرف سرانه نان در ۱۰ سال گذشته حدود ۱۷ درصدافت کرده ودراین میان وضعیت روستاها و حاشیه شهرها بسیار بدتر است. دراین میان بروجرد سالهاست که زمینگیریبکاری و تعطیلی صنایع شده و رد نبود در آمد در تک تک خانواده‌ها دیده می‌شود. تعطیلی ۷۰ درصدی شهرک صنعتی و افت درآمد‌های حاصل از کشاورزی که درصدا قابل توجهی از درآمد شهر و استان را به خود اختصاص می‌دهد باعث شده که تهیه وعده غذایی روزانه برای مردم این دیار سخت و سخت‌تر از قبل شود. دراین میان نانواهایی در بروجرد و خرم آباد وجود دارند که نان را اقسطی می‌فروشند. برخی نیز کارت یارانه ویا ملی مشتریان را گرو گرفته‌اند و بعضی هم به حساب آشنایی و همسایگی کار می‌کنند و فقط به نوشتن اسم و بدهی اکتفا کرده‌اند. علی‌گودرزی، نایوای بروجردی می‌گوید که اینجا خانواده‌های زیادی هستند که تنها درآمدشان یارانه است. خانواده‌هایی که یابی سر پرست هستند یا سر پرست شان گرفتاری کاری بلندمدت است و تنها درآمدشان یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی و یارانه بن‌زین شان به یک ملیون نمی‌رسد. آنها همراه منتظر واریز یارانه‌هایی هستند که با آن بدهی نان‌شان را می‌دهند. اوضاع در حاشیه شهر خرم‌آباد نیز همین رنگ و بو را دارد و نانواهایی هستند که نان قرضی به مردم کم و بی‌درآمد می‌دهند. مرتضی طولابی نانوا خرم‌آبادی دراین رابطه می‌گوید روزانه هفت یا هشت خانواده بی‌درآمد برای گرفتن نان قرضی بما مراجعه می‌کنند و اگر خبره‌ها نباشند حساب‌های آنها هیچ‌گاه تسویه نمی‌شود. او می‌گوید: ای‌کاش مسئولین استان بفکر احیای اقتصاد و جذب سرمایه‌گذار باشند چرا که چرخ زندگی مردم با قرض و کمک‌های خیریه نمی‌چرخد پدران و مادران این خانواده‌ها دیگر طاقت خرد شدن غرور شان زیر دستان ترحم افراد سرمایه‌دار شهر را ندارند. مهدی بیرانوند روزمان

اردوغان از طر دشدگی

تا قدرت نمایی جنجالی

حسین سلاح‌ورزی

رسوب قدرت در شخص رجب طیب اردوغان همانند هر رسوب قدرتی در شخصیت‌های دیگر سیاسی پیمدهای بازدارنده خود را دارد که به شکل‌های گوناگون بروز می‌کند.

یکی از این پیمدها این است که شخصیتی که همه قدرت را در اختیار دارد به حذف و طرد دوستان و یارانش اقدام می‌کند تا خود را یگانه ناجی نشان دهد. این پیمادر در طرد یاران اصلی اردوغان در ترکیه دیده‌ایم که حالا دارند برای خود حزب تازه

ای تأسیس می‌کنند.

یکی دیگر از پیمدهای بازدارنده رسوب قدرت در شخصی مثل اردوغان دور شدن از حلقه مشاوران و کارشناسان ورزیده اما غیر حزبی وغیر وابسته به شخص قدرتمند است. این نیز به نوبه خود راه را برای اینکه اردوغان خود را دانای کل بداند باز کرد. -سومین ویژگی در چنین شخصیت‌هایی نفی هر کسی است که احساس می‌کند علیه اوست و برایش تفاوتی نمی‌کند که این فرد راننده تاکسی است یا یک نظامی بلند پایه وپهانه اش نیز این است که او به بیگانه‌ها وصل شده است.

بازداشت و از کار برکنار کردن دهها هزار ارتشی و آموزگار و کارمند و استاد دانشگاه که اردوغان آنها را متهم به وابستگی به فتح‌الله گولن ناراضی مشهور کرد در همین چارچوب قابل تفسیر است. اما اردوغان برخلاف پیروزی‌های هربار کمرنگ‌تر در داخل در مناسبات با بیرون در روزهای بدتری قرار دارد. ازسوی اتحادیه اروپا طرد شده و نه تنها او را به درون اتحادیه راه نمی‌دهند بلکه گام‌های نخست برای یاغی نشان دادن او در عمل برداشته‌اند. تا جاییکه اتحادیه اروپا اقتصاد و سیاستمداران نزدیک به اردوغان را تهدید به تحریم کرده است. از سوی دیگر رفتار راکارانه‌او که هم می‌خواهد از توانایی‌های روسیه بهره‌برداری کند وهم می‌خواهد از مزیت‌های آمریکا استفاده کند، باعث‌فوران خشم کاخ سفید هم شده است. -این طرد شدگی از سوی غرب و نبرد با روسیه در سوریه و در لیبی و علم به اینکه در نبرد با روسیه راهی برای برنده شدن او باز نشده است، وی را ناگزیر کرده است در نبردهای کوچک به دنبال پیروزی باشد. به طور مثال با فرستادن کشتی برای کشف گاز ، فرستادن نیرو به سوریه و جنگیدن در لیبی سعی می‌کند احساس قدرت کند و خود و کشورش را در سطحی بالاتر از چیزی که هست نشان دهد. اردوغان یک استراتژی اقتصادی در نبرد قره‌باغ را با همین هدف دنبال کرد و حالا برای اینکه آثار شکست در اروپا را از خود دور کند ،با بیان حرف‌هایی خارج از عرف می‌خواهد جنجال تازه‌ای در ایران را تداورک ببیند. این قدرت نمایی جنجالی پس از پیروزی نسبی شاید بتوانند دل برخی ناسیونالیست‌ها کشورش را شاد کند اما اکثریت شهروندان ترکیه‌ای که از رشد تورم و کاهش روز افزون پول ملی در برابر دلار ناراضی‌اند را به سوی اردوغان جلب نمی‌کند.

این رفتار اردوغان که طمع عهد شکنی و ناسپاسی در برابر ایران دارد به زودی او را فردی فرصت طلب و قدر شناس نشان خواهد داد و رهبران احزاب و جمعیت‌های سیاسی منطقه به او پشت خواهند کرد و قاعدتا تنها ماند.

اردوغان با این دست فرمانی که برای هدایت مسکان ترکیه اختیار کرده ،به زودی به نقطه‌ای خواهد رسید که دیگر نه رای دهندگان به او رای خواهند داد و نه رهبران جهان به او اعتماد می‌کنند. در این وضعیت است که اردوغان تنها خواهد ماند و آنچه به ظاهر به دست آورده است راهم از دست می‌دهد.

با این همه ،بدترین چیز برای اردوغان این است که در داخل کشور و در نبرد اقتصادی بازنده شده و شهروندان به این نتیجه می‌رسند که او با بازی‌های سیاسی پر نوسان ،آرامش و آسایش رفاهی آنها را سلب می‌کند و حتما در این صورت آینده‌ای ناروشن در برابر او خواهد بود.*نایب رییس اتاق بازرگانی ایران